

KIS LAP

FEHÉRKE. (Lásd a 234. lapon.)

XXXI. kötet, 15. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. október 10-én.

BORURA DERŰ.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

SZEGÉNY kis beteg arca szinte ragyogott az örömtől, hogy ilyen pompás szórakozása lesz. Szinte azt hitte, valami angyalka látogatott el szegényes kamrácskájába, hogy őt megvigasztalja.

Mikor elváltak, Lenke megölelte új barátnőjét; aztán kérde:

— De most haza kisérsz. ugy-e Ferkó? Innen haza sem találják.

— Persze hogy elkisérem!

Alighogy a szűk utcából a főutczára befordultak, egyszerre egy komoly arczu ur toppant eléjük s Lenke ráismert atyjára.

— Hát te hol kalandozol itt? kérde Tarczai ur szigoruan.

— Ferkóval voltam a testvérénél, a beteg Nellikénél...

— Mi dolgod van neked holmi Ferkókkal és Nellikékkal? Ilyesmi ne történnék többször! Te pedig, fiu, keress magadnak más pajtást.

Ezzel kézen fogta Lenkét és elvezette.

A kis leány busan nézegetett hátra s Ferkó is elszomorodva nézett a távozó után.

— Ugy látszott, mintha haragudnék rám az apja... pedig nem tettem semmi rosszat a kis leányával... hogy is tettem volna, mikor valóságos angyalka... szinte örülök, ha csak láthatom is.

Erről az örömről azonban le kellett mondania, mert Tarczai ur otthon szigo-

ruan megparancsolta a kis Lenkének, hogy nem szabad többször Ferkóékhoz mennie.

— Nem hozzád való az ilyen társaság. Ki tudja, miféle gyanus népség.

— Oh dehogya, kedves apácska! Ferkó olyan jó fiu! És egy kis testvérkéje van, a ki olyan nagyon beteg! És nincs atyjok, se mamájok, se nénikéjük... és olyan nagyon szegények!

— Meglehet, sajnálom is őket, ha úgy van. Majd tudakozódom, és ha igaz, segítem őket valamikép, de játszótársaid nem lehetnek.

Lenke nem volt duzzogó és makranczos gyermek, tudta is, hogy amit az apa mond, az bizonyosan legjobban van úgy; belenyugodott tehát félig-meddig a tilalomba. De az mégis nagyon busította, hogy a bábút és a képes könyvet nem viheti el szegény Nellikének. Pedig megígérte... a beteg várni fogja, azt hiszi, hogy megfeledezett róla.

— Legalább Ferkót látnám... elküldeném vele... azt nem tiltotta meg apácska... majd lesni fogom az ablaknál.

Nem is kellett sokáig lesnie, mert már másnap látta, amint Ferkó épen arra ment. Ferkó föl is nézett és köszönt, de mikor Lenke intett neki, hogy álljon meg, Ferke szomoruan rázta a fejét, hogy nem szabad. És ment tovább.

— Utolérem én, gondolá Lenke.

Hamar előkereste a képes-könyvet, meg a bábút, aztán haladt ki az utcára. De Ferkó már messze járt az utca végén, kifelé ment a mezőre.

— Mindegy, mégis utolérem.

De nem érte utól. Mire ő is kijutott a mezőre, Ferkó már messze a pataknál volt

és épen keresztül ment a padlón, mely a malmon fölül átvezetett a vizen.

— Ha mar idáig jöttem, csak azért sem hagyom! gondolá a nyakas kis leány.

Csakhogy itt az a veszedelem fenyegette, hogy a bokrok közt elveszti szeme elől Ferkót. Sietni kellett, hogy utolérje.

Sietett is annyira, hogy mikor a keskeny pallóhoz ért, nem gondolkozott egy csöppet sem, hanem neki indult szaladva. Talán ha lassan megy, nem történik semmi baj. De a mint futott és lábai alatt a palló himbálózni kezdett, a kis leány megijedt, elszédült és rémült sikoltással zuhant le a vízbe.

A kiáltást meghallotta Ferkó is. Mindjárt tudta, mi történt, mert jól látta már előbb, hogy Lenke szalad és kiáltoz utána. De ő nem állt meg; úgy tett, mintha nem látna és nem hallana semmit. Meg van tiltva találkozniok, hát ő engedelmeskedik, miatta ne kapjon az a kedves jó leányka pirongatást. Annál nagyobb volt ijedelve, mikor a sikoltást hallotta és hátra fordulva, csakugyan nem látta sehol a leánykát.

— Jaj ha a malomkerék alá kerül, vége van!

Mint a szélvész rohant a patakhoz, mely itt a malomgát miatt meglehetősen nagy és mély volt, és a víz sodorta már a fuldokló leánykát, ki tehetetlenül el-elmerült.

Ferkó, a mint oda ért, egy pillanatig sem gondolkozott, hanem gyorsan ledobva zekéjét, a vízbe ugrott és egész erőfeszítéssel uszott a leányka felé.

Utolérte, megfogta. De ekkor látta csak az igazi veszedelmet.

— Fogózzék belém, Lenke kisaszony! kiáltá.

De Lenke nem fogózott. Nem is felelt. Mert már elvesztette eszméletét. És mert nem tudott megfogózni, Ferkónak kellett őt félkezével tartani. Csakhogy arra Ferkó még nem volt elég erős, hogy aztán félkézzel uszni bírjon. Most már mind a ketten veszedelembé jutnak, ha el nem ereszti a leánykát.

A szegény fiu kétségbeesetten vergődve kiáltozott segítségért. Nem a maga számára hívta a segítséget, ő kimenekülhetett volna rögtön, csak el kellett volna eresztenie a leánykát. De erre Ferkó nem is gondolt, a saját veszedelme eszébe sem jutott, csak az, hogy ezt a kedves jó leánykát akarná megmenteni és nem bírja.

Hiába erőlködött, mihamar elfogyott ereje s most már ő is alá-alámerült, a víz sodorta őket. Még egy-két pillanat és a malom kerekei alá kerülnek.

Ferkó kétségbeesett kiáltása megszire hallatszott s a molnár kiszaladt a malomból. De még előbb ott termett a parton egy izmos termetű, elszánt tekintetű férfiu. Ez nem gondolkozott sokáig, hanem a vízbe ugorva, mihamar elérte a két fuldokló gyermeket, megragadta őket és pár percz mulva kint volt velök a parton.

Eszméletlenül hevert a földön Lenke is, Ferkó is. A molnár és az idegen férfi dörzsölgették, ápolgatták őket és Ferkó rövid idő mulva föl is nyitotta szemeit, aztán fölkel és bár támolyogva, de meg tudott állani a lábán. Hanem a kis Lenkét sokáig hiába élesztgették. Végre mégis felnyitotta a szemeit, de csak egy pil-

lanatra; aztán ismét csak mozdulatlanul és eszmélet nélkül feküdt. A molnár öle fogta és haza vitte.

Ott feküdt a kis leány az ő fehér puha ágycskáján s mellette két orvos is állt az apján kívül. Szomorú, aggódó arczuk mutatta, hogy a kis beteg állapota nagyon veszedelmes. Egyik órá a másik után telt, sötét este is lett és a beteg még mindig nem mozdult, csak alig hogy lélekezett.

Kint a ház előtt pedig egy kopott ruhás, szegényes kis fizkó ögyelgett, mint-ha várna valakit. Ferkó volt az. Néha neki indult az ajtónak, be akart menni: de aztán mégsem merete megtenni.

— Oh, csak kijönne valaki!

Nagysokára csakugyan jött valaki, még pedig Ákos, a ki az ablakból észrevette Ferkót és tudni akarta, mit ögyeleg ott a ház körül?

— Oh, jó ifiur, szölt Ferkó, csak azt szeretném tudni, hogy van a kedves kis Lenke kisasszony.

— Nagyon rosszul, felelé Ákos szomorúan. Azt mondják, talán föl sem ébred többé... meg fog halni.

— Nem, az nem lehet. Oh, én tudom annak biztos módját, hogy lehet megmenteni.

Ákos még nagy szomorúságában is elmosolyodott.

— Te tudnád, mikor édes atyám és a többi orvosok nem tudják.

— Igen is. A hiros doktoroknál is van ám még nagyobb tudós... van ám olyan titkos varázs-szer, mely meggyógyítja a félholtat is.

— Eh, ne fecsegj ilyen bolondságot.

— Ez nem bolondság. Én ismerek olyan varázslómestert, hoztam is tőle titkos bűvszert: ha ezt akarnák használni, a kedves jó Lenke kisasszony azonnal meggyógyulna.

— Mondom, hogy bolondság. Varázs-szer nincs a világon.

Ákos nagyon határozottan és büszkén mondta ezt, de látta, hogy Ferkó nem hiszi. Persze, hiszen Ferkó csak úgy vadon nő fel, iskolába sem jár, soha sem tanult semmit, elhisz minden babonát. Hitte is, az igaz. De hogy ő, szegény tudatlan fiú létére hitte, az még nem volt csoda; hanem utoljára bizony mégis elhitte még Ákos is, akármilyen nagyra tartotta a tudományát. Ambár neki is volt mentése, az, hogy igen meg volt szomorodva, mert őszintén szerette kedves hugocskáját, aggódott miatta és mikor az ember nagyon aggódik, akkor hamar elhisz olyat is, amin máskor csak nevet. Ferkó pedig minden áron segíteni akart.

— Lássa, Ákos urfi, tudom én azt, hogy sokan nem hisznek a titkos varázsló szerben. Pedig van ám olyan, hallottam én még szegény jó édes anyámtól és még másoktól is. Az pedig, a kitől hoztam, mondta, hogy csak ezt használjuk, bizonyosan segít.

— De hátha nem segít, hanem még árt?

— Már hogy árthatna, mikor csak egy füvecske és azt is csak a beteg párnája alá kell dugni.

— No már az csakugyan nem árt-hat, de nem is használhat.

— Csak próbálni kell. Hanem az szükséges, hogy ne kételkedjék a csoda-

szerben és ne árulja el. Mert azok a tudós doktorok azt hiszik, hogy ők mindent jobban tudnak, nevetnének és ki-dobnák.

— Jól van no, add ide.

Ferkó egy darab papiroost vont elő s abból gondosan begöngyölt füvet vett ki.

Valami ritkább kis növény volt, Ákos nem ismerte.

— És ki adta neked ezt a titkos szert.

— Maga az, a ki a titkos erőt bele öntötte.

— De hát ki az és hol van?

— Azt nem szabad megmondanom.

— És mit fizetél neki?

— Semmit. Engem ismer és ide adta, mert látta, mennyire busulok a jó Lenke kisaszszony miatt. De már többet nem mondhatok, mert

nagyon intett, hogy ha a titkot eláruljuk, akkor a bűvös szernek nem lesz semmi foganatja. Ugy-e, nem árulja el?

— Nem, nem! Ha már bele kezdtem, hát megtartom a rendjét. Ki tudja? Hátha csakugyan segít.

És a büszke, tanult Ákos reménykedve sietett vissza a házba. Belopózott

hugocskája szobájába és leste az alkalmat, hogy a titkos szert a beteg párnája alá csempészhesse. Nem volt könnyű dolog, mert mindig volt valaki a beteg mellett s nem engedték, hogy közel járjon. De végre mégis sikerült a terv, a füvecske oda jutott a párnák közé. És épen akkor

jött be ismét az apa egy másik orvossal, újra vizsgálták a kis beteget és nagyon szomoruan néztek egymásra. Lát-szott, hogy nem sokat remélnek. Ákos szorongó szívvel ment aludni.

— Hátha az a titkos szer segít? Ki tudja?... Hátha igaza van annak a babonás Ferkónak?

Mikor reggel fölébredt, természetesen első kérdése az volt: hogy van Lenke? S megtudta, hogy

kissé jobban van.

Most már Ákos egészen megzavarodott.

— Az a titkos bűvszer csakugyan hatott... apácska és a többi orvosok is azt mondták, hogy már semmit sem tudnak segíteni és ime — mégis jobban lett... Ferkónak igaza volt!

AZ A LÉGY! (Lásd a 235. lapon.)

Ferkó már korán reggel ott leselkedett a ház körül s a mint Ákos kilépett, feléje szaladt és mohón kérdezte:

— Jobban van? Ugy-e, jobban van?

— Egy kicsit jobban, most már bizhatunk benne, hogy nem hal meg.

— Hála Istennek! Lám, lám! Az én bűvös szerem hogy használt! És nem akarta hinni!

— Most sem valami nagyon hiszem, szólt Ákos most már ismét hetykébben. Ott volt az apám, meg egy másik orvos is, alkalmasint ők segítettek.

— Oh persze! Akkor már előbb segítettek volna... nem engedték volna, hogy majd meghaljon. Az a szer használt!

— Már ha az akart használni, akkor mindjárt meggyógyíthatta volna egészen. De attól még messze van.

— Talán az volt a baj, hogy Ákos urfi nem hitt a varázserőben igazán... azért nem használt egészen.

A szegény babonás Ferkó nem tudott mást gondolni s ebben megnyugodott. Mert már bizonyos volt benne, hogy a kitől azt a csodaszert kapta, az nem csalta meg.

A kis Lenke csakugyan jobban volt annyira, hogy atyja most már másra is gondolhatott. Kutatni kezdte, mikép történt az a szerencsétlenség s megtudta, hogy Lenke megint együtt volt Ferkóval és az a szegény, kopott fiu akarta legelőször megmenteni a leánykát.

— Ezért mégis csak meg kell jutalmazni. A szegény ördög majd oda veszett maga is. Ákos fiam, kerítsd elő azt a fiut.

Ez nem volt nehéz, mert Ferkó többször eljött napjában tudakozódni. Egyszer

aztán behívták. Csodálkozott, de bátran ment be, tudván magáról, hogy rosztat nem követett el. Hanem Tarczai ur mégis így szólt hozzá:

— Nem is tudom, jutalmat érdemelsz-e vagy büntetést azért, amit a kis leányommal tettél.

— Büntetést? szólt Ferkó álmélkodva. Hát rosztat tettem?

— Jót is, rosztat is. Jót tettél, mikor megmentésére siettél, mert különben a többi segítség későn érkezett volna. De azt nagyon rosszul tetted, hogy oda csaltad leánykát a vízhez.

— Oh, ezt nem tettem... tudtam, hogy nem szabad többé vele lennem, hát még szaladtam, mikor láttam, hogy ő is arra jön.

Lassan-lassan kiderült az igazság s ekkor persze Tarczai ur még hálásabb volt a szegény fiu iránt.

— Majd megkeressük azt a derék embert, a ki megmentett mindkettőtöket. Ugy eltűnt, hogy sehol sem találok nyomára. De most legalább téged megjutalmazlak. Mondd, mit kívánnál leginkább?

— Én... én... semmit, felelé Ferkó megzavarodva. Nem azért tettem, hogy kapjak valamit; csak, mert nagyon szeretem a kedves Lenke kisaszonyt, a ki olyan jó és nyájas volt hozzám, meg a beteg testvérkémhez.

Tarczai ur csodálkozva nézett a szegény fiura.

— Jól van, fiam. Látom, hogy bár szegény vagy, helyén van a szíved. De hát mégis segíthetnék valamivel... úgy látom szegény gyermek vagy. Nincs va-

lami kívánságod, a melynek örülnél, ha teljesülne?

De már erre fölragyogott a Ferkó arca.

— Igenis, volna egy kívánságom... ha az lehetne...!

— No csak ki vele bátran.

— Hát... azt szeretném, ha valahol helyet kaphatnék, mint valami kis inas.

— Szolgálatba szeretnél állani?

— Igen is.

— De hiszen úgy hallottam, hogy valami rokonaid tartanak.

— Tartanak, de nem szívesen. Aztán igaz is, hogy sok bajuk van a szegény kis testvéremmel, a ki folyvást fekszik. Azért gondoltam, hogy ha engemet nem kellene tartaniok, sőt ha talán még én is keresnék valamit és nekik adnám, akkor jobban bánnának szegény hugocskámmal.

— Ez valószínű s hogy ezt gondoltad, nagyon derék. No's, ha ez a kívánságod, ez teljesülhet, mert én magam fogadlak meg kis inasnak. Szükségem van a kertbe is egy kis inasra az öreg kertész mellé, aztán a házban is végezhetsz egyet-mást; van sokszor szükségem olyanra is, a ki levelet, csomagot vigyen ide-oda a városba. Ha tehát kedvedre van, beállhatsz hozzám.

Ferkó egész a feje bubjáig elvörösödött nagy örömeiben. Szinte el sem tudta hinni, hogy ő ebbe a fényes uri házba juthasson: épen oda, a hol a kedves Lenke él. Mindennap láthatja, beszélhet vele.

— Igazán...? Igazán ide jöhetnek? kérdé.

— Ha mondom!

— De... de néha ugy-é elmehetek meglátogatni kedves testvérkémet?

— Természetesen. Sőt ez kötelességed. Majd én is meglátogatom és talán meg is gyógyíthatjuk. Most tehát menj haza, bucsuzzál el testvéredtől és rokonaidtól és ha kedvedre van a dolog, mindjárt beállhatsz a helyedre.

Nem is késett Ferkó s pár óra múlva már ott volt Lenkéknél. Legelőször is felöltöztették Ákosnak viselt ruháiba, ami még mindig nagy parádé volt neki. Alig fért a bőrébe örömeiben és mindenkép igyekezett bebizonyítani, hogy érdemes a jóságra, melyet tapasztal. És mihamar meg is szerette mindenki, mert Ferkó soha sem járt ugyan iskolába, tanulatlan volt, de másrészt meg ügyes sok mindenféle dologban. Hasznát vette mindenki, csak az nem, a ki legjobban szerette volna: a kis Lenke. Ő is nagyon örült, hogy a jó Ferkó itt van a háznál, de csak keveset láthatta, mert a kis inasnak persze nem volt helye a beteg szobájában. Lenke pedig még mindig nagyon beteg volt. (Folytatása következik.)

REJTIVÉNY.

Találd ki, hogy mi lehet ez?

Első fele művet jelent,

Másik fele ront és pusztít —

Az *egész* meg alkot, teremt.

A KIS GIDA BARÁTAI.

(Képpel a 232—233. lapokon.)

A HÁZI állatok közt sokszor láthatni a legfurcsább és legérdekesebb barátkozásokat. Még kutya és macska is összebarátkozik, néha pedig igazán meglepő pajtásokat találhatni. Egy jeles természetbuvár írja ezt:

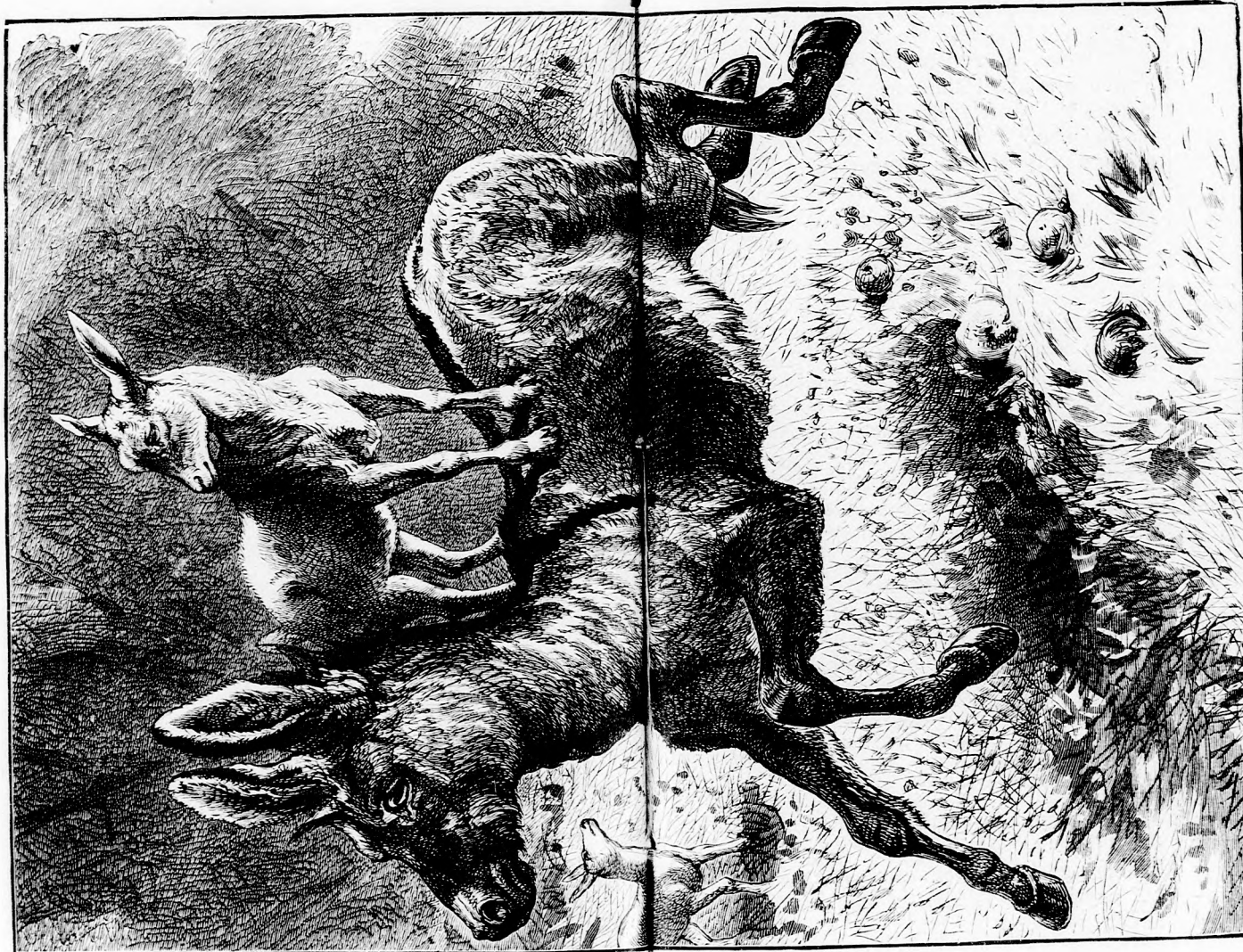
»A legérdekesebb, amit láttam, egy kis kecske-gida volt, mely a maga jószántából lovagolt, az az hogy samaragolt. Mihelyt megpillantotta kedves pajtását, a csacsit, neki iramodott, fölugrott a hátára és ott oly ügyesen állt meg, mint valami kötél-tánczos. A csacsi pedig ezt nemcsak nem vette rossz neven, hanem vigan baktatni kezdett furcsa lovagjával, szerte nyargalt az udvaron, ki a mezőre, míg csak a gida meg nem elégette a mulatságot és le nem ugrott.

Erre a mulatságra úgy szoktak rá, hogy mikor a csacsi is, a gida is még egészen kicsinyek voltak, a házbéli gyermekek tréfából fölföltették a kis gidát a csacsira. A gidának megtetszett a nyargalás, jó barátságot kötött a csacsival és azután elmulattak együtt, mikor nem is biztatta őket senki.

Volt azonban a gidának még egy másik barátja is, és ez még mulatságosabb volt. A mint ugyanis a kicsi gidából lassanként nagy kecske lett, abba hagyta a nyargalást, talán mert már a csacsinak sem volt kedvére a nagy és nehéz kecskét hurczolni, aztán meg a csacsi is nagyra nőtt, nem volt könnyű fölugrani a hátára. A gidának azonban pajtás kellett és talált is mihamar hű barátot egy nagy gunárban.

Mikép szoktak úgy össze, nem igen lehetett kideríteni, de egyszerre csak azt láttuk, hogy a gida és a gunár mindig együtt járnak. Ha valami

ellenség fenyegette az egyiket, a másik rögtön segítségére sietett s közös erővel megvédelmezték egymást. Együtt leléstek s ha elfáradtak, egymás mellé

heveredtek a fübe. Egyszer olyan látogatást is tettek, hogy majd nagy zavar lett belőle. Egy szép vasárnapon az ju-

tott eszükbe, hogy templomba mennek. A templomban épen együtt volt az ájtatos nép, a pap az oltárnál misézett és mindenki imába volt merülve, mikor a nyi-

hallgatni a misét. Az emberek, hogy észre vették a bolondos két állatot, ki akarták kergetni, nehogy megzavarják az ájtatosságot. De ekkor kezdődött csak a baj, mert mindjárt látták, hogy nehéz lesz velök boldogulni. Ha a gidát fogták meg, akkor a gunár nagy sivalkodással röppent a támadók szeme közé; ha pedig a gunárt akarták megfogni, a gida rontott szarvaival a támadó ellen; már pedig arra senkinek sem volt kedve, hogy megökleltesse magát. A láрма már zavarni kezdte az oltárnál miséző papot, mikor egy embernek jó gondolata támadt: kiszaladt és pár percz mulva egy maroknyi kukoriczával tért vissza. Ezt szemenként szórni kezdte a gunárnak, aki jó étvágygyal bekapdosta és így mind közelebb ment az ajtóhoz. A pajtása kedvéért a gida is kifelé indult és végre szerencsésen kicsalták őket a szent helyről.

... ÜGYESEN MEGÁLLT.

Ez a látogatás azonban szomorú következményekkel járt a két jó pajtásra nézve. Megharagudtunk reájok, hogy ilyen vakmerő módon zavarták az ájtatosságot, és hogy több ilyen csint el ne követhessenek, elválasztottuk őket. A gida száműzésbe ment, — ki a mezőre a nyájhoz, s többé nem volt helye az advaron; a gunár aztán, egymagára maradván, megunt a magányt és vissz-

tott ajtón át egyszerre betoppant a két furcsa vendég. Meg sem akartak állani az oltárig, úgy látszik, közlőrl akarták

szatért a neki való társaságba, a baromfiakhoz.«

F E H É R K E.

(Képpel a czimlapon.)

CZICZA, czicza, fehér czicza,
 A fehér tejet megissza;
 A vállamon czirmos anyja
 Kicsi fiát megbámulja:
 »Ejnye, ez már mi dolog?
 Tegnap este még szopott,
 S fél nap nem mult bele — már
 Im a maga lábán jár!«
 Bizony czirmos: megdicsérhedd
 A te kedves Fehérkédet!
 Mert az könnyen meglehet,
 Hogy holnap már megeszí a kenyeret,
 Holnap után fog magának egeret.

TINKA HÁROM ZUGOCSKÁJA.

— Példázat. —

ISMERTEM egy kis leánykát, a kinek három zugocskája volt a szoba három sarkában. Lett volna talán négy is, mert a szobának négy sarka volt; de a negyedikben a kályha állt, ott tehát nem lehetett semmi keresni valója; legföljebb, ha télen oda ment melegedni, mikor a hógolyó görgetésében átfázott.

Hanem a többi három sarokkal annál több dolga volt. Az első, az a kedvenc zugocska volt. Ott álltak játékaik, ott volt a baba ágya és más mindenféle kedves és drága holmija. Este lefekvés előtt mindig ellátogatott ebbe a zugocskába és elaltatta a bábuját, reggel pedig, alig hogy kiugrott az ágyból, legelőször is oda sietett, hogy rendben van-e minden. Azután napközben is oda ült kis székecskéjére, nézte a képes könyvet, játszott a bábuval, főzött bábú-oszonnát és úgy eltelt az idő a kedves zugocskában, hogy biz' én eleinte nem is tudtam, mire való Tinikének a másik két zugocska.

Pedig nagy szüksége volt rájuk, ámbár azt a másodikat semmiképp sem szerette. És mégis úgy történt, hogy legtöbbször az elsőből került a másodikba.

— Tinike! Ideje öltözködni! Tinike! Még nem tanultál az abéczés könyvből! Tinike, vedd elő a kötésedet!

Ezeket a mama mondogatta. De Tinike nem akart kimozdulni a kedvenc zugocskából és folytatta játékát. Ekkor a mama odament, megfogta és elvitte a másik zugocskába. Ez a zugocska pedig a szoba hátsó részében egy nagy szekrény mögött volt, csak épen akkora, hogy olyan kicsi leányka, mint Tinike, beférhetett.

És azután ott kellett állania büntetésből. Nem volt szabad leülnie sem, hanem állnia kellett mindaddig, míg okosabb gondolatok nem jöttek a fejébe és be nem látta, hogy csakugyan rosszul viselte magát, engedelmeskedni kellett volna a mamának. Csakhogy a makranczos kis leánynál az ilyen gondolat nem jön hamar és könnyen. Duzzogva állt ott a sarokban és haragudott... igen, haragudott még a mamára is. De az nem használt semmit. Végre is belátta, hogy legokosabb lesz a harmadik zugocskába sietni.

A harmadik zugocskában egy kis pamlag állt s előtte asztalka. Ott szokott a mama dolgoztatni. Oda sietett Tinike s bűnbánólag könyezve fölkapaszkodott a mama ölébe.

— Bocsáss meg, kedves mamácskám! Rosz voltam... de nem teszem többet!

A mama megbocsátott és aztán mesélt Tinikének érdekes, szép mesét. És ha Tinike engedelmes volt, az első zugocskából egyenesen mehetett a harmadikba s akkor a mama még nyájasabban megsimogatta, még szebb mesét mondott s Tinke még jobban szerette ezt a kedves zugocskát.

— Lásd, kedves leányom, miért nem éred be két zugocskával? Ha nem mak-

ranczoskodnál, ha mindjárt megtennéd, amit tenned kell, akkor csak két zugoetskáját ismernéd a szobának, mind a kettőt csak, mint jót és kedveset. De aki nem teszi azt, ami helyes, az elveszti a maga kedves első zugoetskáját és csak a keserves második sötét zugoetskán juthat ismét a harmadikba, a hol öröm és vidámság vár reá.

Tinike megfogadta, hogy igyekezni fog elkerülni a második zugoetskát. Nincs-e itt-ott valaki, a ki szintén belejut, pedig elkerülhetné?

AZ A LÉGY!

(Képpel a 229. lapon.)

EJH!.. a kutyám hogy megegye,
Vagy hát akárhova tegye!
Folyton inqerkedik vélem,
A sok haszontalan legye!

A „Kis Lap”-ot forgatgatom,
A meséit olvasgatom —
De amiatt a légy miatt
Egy perczig sem folytathatom.

S ha nem csiklánd: azzal bolygat,
Hogy légy-nótákat dudolgat.
Azaz: egyre zummog-zümmög —
El nem ül és el nem hallgat.

Legyezőt gyürök magamnak —
Azzal megütöm ugyancsak.
Hess légy.. Mondom, ne szállj reám...
Mert bizony még agyon csaplak.

SZARKA-CSÖRGÉS.

(Képpel a 236. lapon.)

FÖNN az ágon ült a szarka, lent a földön sétált a pajtása. Az egyik még be sem végezte a szót, már kezdte a másik.

— Amott látok egy kocsit, vendég jön a házhoz; szólt az egyik.

— Bizonyos, hogy ide jön. Csak hirdessük hangosan, hadd lássák, milyen okosak vagyunk.

Csörögtek is torkuk szakadtából, de nem figyelt rájuk senki sem. A kocsit pedig odább robogott, meg sem állt a háznál.

— Sebaj, ez nem jött ide, de majd jön más. Amott közelit egy ember, ni! Ezt jelentsük be! Vendég jön!

De az ember is odább ment.

— Ez se baj! Majd jön más valaki. Utoljára mégis csak megérjük, hogy nem beszélünk hiába.

— De meg ám! Csak szóljunk hangosabban. Amott jár a gazda, de eddig még felénk sem nézett. Az már csak bosszantó. Az egész környéken nincs külön madár, mint mi.

Es csörögtek, lármáztak, hogy az ember a maga szavát sem érthette. De csak hiába volt minden, a gazda oda se hederített, hanem ment a maga útján. Utoljára a két szarka már belefáradt és egy pillanatra elhallgatott.

Ezt a pillanatot felhasználta egy kis csalogány a bokorban s elzengte szép dalocskáját. A gazda gyönyörködve állt meg és hallgatta, aztán fölkiáltott:

— De kedves madárka! Milyen jó, hogy itt van a kertemben,

Ezzel bement a házba. A két szarka pedig bosszusan nézett egymásra.

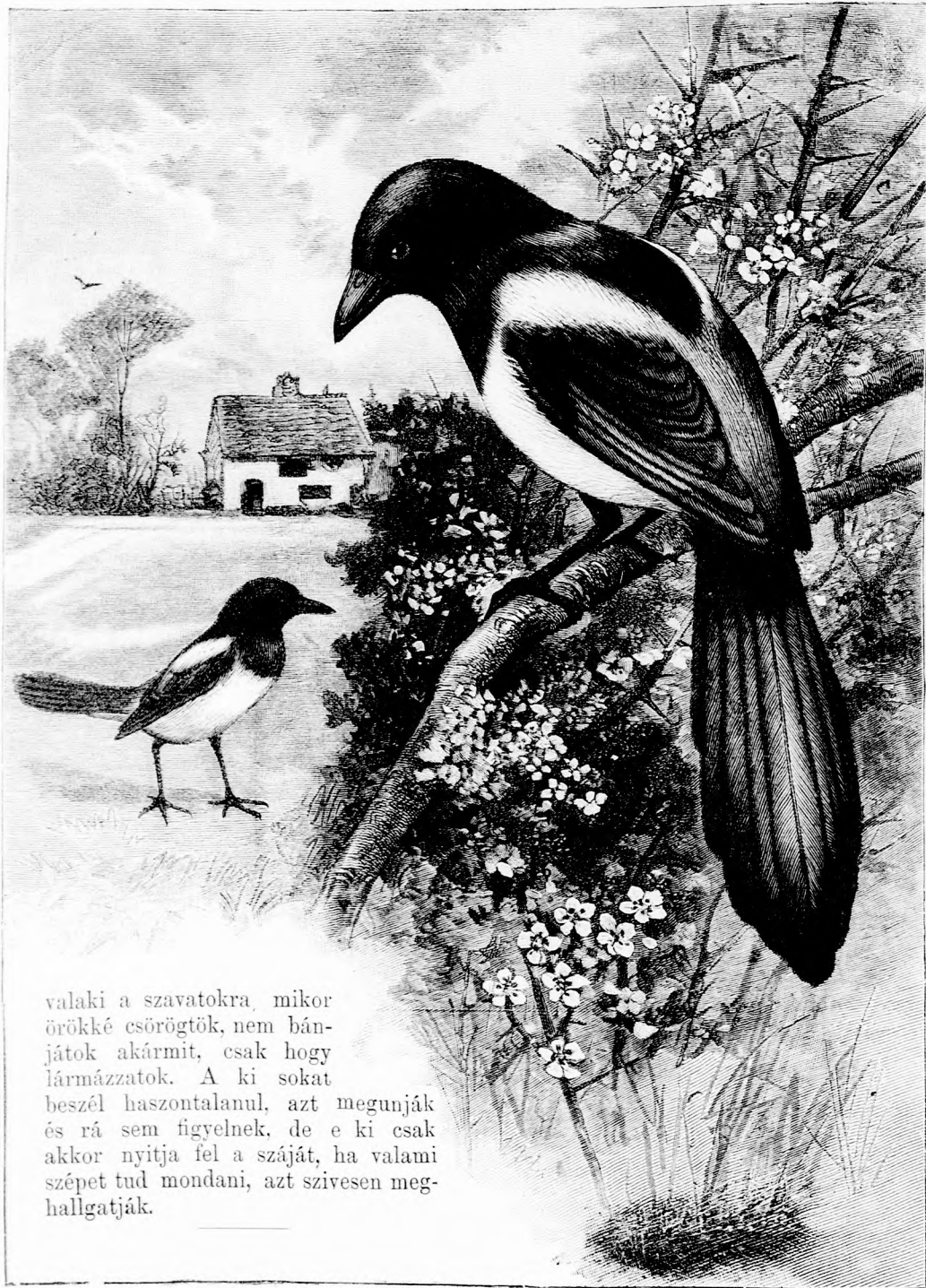
— Ez már mégis csuf hálátlanság! Mi egész nap beszélünk tele torokból, a mi csak eszünkbe jut és ránk még csak nem is hederít.

— Az ám! Ez a haszontalan kis csalogány pedig csak hébe-hóba sipit egyet az ő vékonyka hangjával és hogy megdicséri!

— Nincs igazság a földön!

A kis csalogány csak hallgatta egy ideig, aztán így szólalt meg:

— Kedves szarka barátaim, nektek bizony nincs igazatok. Mit hallgasson

valaki a szavatokra, mikor
örökké csörögtök, nem bán-
játok akármit, csak hogy
lármázzatok. A ki sokat
beszél haszontalanul, azt megunják
és rá sem figyelnek, de e ki csak
akkor nyitja fel a száját, ha valami
szépet tud mondani, azt szívesen meg-
hallgatják.

nag
lyá
tal
ket
sze
az
M
lá
ju
ho
a
zö
el
h
s
m

v
a
»
v
r
r
t
a
k
l
t
l

VISSZAFIZETETT KÖLCSÖN.

— Magánjelenet. —

Béla (asztal mellett, félig fekvé ül egy nagy karos székben, füllába félig be van pólyázva, székre nyugtatva. A szék mellett asztalka áll írószerekkel és papiroslapokkal, melyeket Béla egymásután fölszedeget és olvas.) Készen van... az igaz... de nem valami szép, az is igaz!... De hát tehetek én róla? Mikor az embernek még sajog a törött lába, akkor nem épen fényes gondolatok jutnak az eszébe... Még jó szerencse, hogy ennyire fölépültem és részt vehetek a pályázatban, melyet a tanár ur kitűzött... ma délben jár le a határidő, akkor eljönnek érte... a tanár ur megigérte, hogy nem igen fogja nézni az írásom szépségét, mert tudja, hogy félig fekvé írok, csak jó legyen, amit irtam. (Olvasgatja.)

Az igazat megvallva, magamnak se valami nagyon tetszik... de hát mit írjon az ember ilyen unalmas feladványról? »Mi válik a kis lenmagból?« Tessék erről valami szépet írni! Kivált mikor így magam vagyok, szinte ostoba leszek a magányosságtól. Egészen más volt az tavaly, mikor mindnyájan együtt voltunk a tanteremben. Ránk zárták az ajtót, és a kitűzött időre el kellett készülni. Mikor láttam a többiek félelmét, neki tüzesedtem, hogy én ugyan nem aggódom... pedig akkor is majd elkéstem.

No mindegy, megirtam a hogy tudtam. Elmondtam, miként válik a kicsi magból növény és mi történik vele. Tudom én ezt jól, jártam falun eleget. Csak egy kicsit szebben kellett volna leírni... szörnyen unalmasan, szárazon irtam le,

az már bizonyos... és az is bizonyos, hogy én, a híres Béla, az osztály legelső tanulója, ezuttal nem fogom elnyerni a jutalmat, nem fogok dicsőséggel hazatérni szüleimhez a szünidőkre, mint tavaly.

Nem is nagyon bánám, ha tudnám, hogy Dini lesz a győztes. Szegény Dini! Igazán kívánom neki, hogy dolgozata olyan tele legyen jó gondolatokkal, a milyen üres az enyém. Nagyon derék fiú Dini és nekem igazán jó barátom; neki köszönhetem, hogy tavaly jutalmat nyertem. Tavaly nagyon könnyű és kellemes feladványt kaptunk: »Egy iskolás diák kalandja.« No, velem már sok furcsa kis kaland történt... mikor az ódon váromok közt eltévedtem... meg mikor apácskával az erdőben jártunk és farkassal találkoztunk, válogathattam. Nem is kellett nagyon sietnem, mert mindjárt tudtam, mit fogok írni; míg a többiek csak ki is eszelik, miről írjanak, már én elkészülök. A farkas-históriára szántam el magamat, mert az is olyan forró nyári napon történt... pompásan, mulatságosan írom le, a tanár megdicsér, nekem ítéli a jutalmat, föl akarok kelni, hogy átvegyem, hát ekkor...

— Béla, ne aludjál, mert el nem készülsz a dolgozatoddal!

Igen, a nagy hőségben elnyomott az álmom s a mint fölriadtam, még tiszta fehérén feküdt előttem a papiros, egy bötüt sem irtam rá abból a gyönyörű dolgozattól, mellyel álmomban már jutalmat is nyertem. A pajtások pedig hagytak aludni, a világért sem ébresztettek volna föl, mert arra számítottak a gonoszok, hogy ha én nem készülök el a dolgozattal, közülök

inkább nyerhet valaki. Hanem Dini, a becsületes jó Dini, mégsem gondolkozott így, pedig neki lehetett leginkább reménye, hogy megnyeri a jutalmat, ha én kiesem a sorból. Csakhogy ő becsületes versenyben akart győzni. Hozzám jött és felrázott az álmomból. Még idején volt, szaporán munkához fogtam, el is készültem és csakugyan megnyertem a jutalmat úgy, a mint megálmodtam. Ezt egészen Dininek köszönhetem.

Hanem most aligha jut a dicsőségből... még talán meg sem dicsérnek. (Olvassa az irást.) Oh, milyen ügyetlenül van ez leírva... milyen unalmasan! Roszul csináltam, kivált a végét... pedig érzem, hogy tudnám jobban is megírni és akkor jó volna az egész. Hátha a végét átdolgozom? Lássuk csak, hány az óra? Még csak tizenegy... egy óra alatt kényelmesen elkészülhetek. Fogjunk hozzá szaporán. (Ir. koronként fel-felolvasva egyes mondásokat.) »Már nem zöld növény többé... már kiáztatták, kiszáritották, megtiltották és gerebenezték... Most gyorsan pergő orsókon vidám leányok dalolva fonják finom fonallá és következik a szövés.« Így jó lesz! Csak szaporán tovább ezen a nyomon... most majd leírom, mi mindent szőnek a finom fonálból. (Ir. és újra olvas). »De minden romlik, török szakad, így a vászon is, akár finom csipke-kendő, akár durva zsák, végre mégis rongy lesz belőle. De még ekkor sem értéktelen portéka. Összegyűjtik és elviszik a papiros-malomba, ott papirost gyártanak belőle és a papiros nagy hasznára van az embernek, erre irnak szép és tudós könyveket, tanulságos történeteket, leve-

let messze levő kedveseinknek és egy darab papiroson igyekszem én most bebizonyítani, hogy szeretett tanáraink nem hiába fáradoztak velem, tanultam és iparkodtam«.

Igy ni! Azt hiszem, most már jól van. (Ujra olvassa.) Egészen jól van, teljesen meg vagyok vele elégedve és ha én volnék a tanár, egy pillanatig sem volna kétséges, hogy oda ítélném magamnak a jutalmat. No, reméljük, hogy a tanár urak is épen ilyen véleményben lesznek. Vagy talán tehetnének még okosabbat is... oszszák ketté a jutalmat, adják a felét nekem, a másik felét pedig Dininek. Jaj de szeretném, ha a jó Dini azt az örömet megérné, hogy ő is nyert jutalmat. Hanem persze ez attól függ, milyen a dolgozata. (Elégülten nézegeti irását.) Nem vagyok elbizakodott, de azt hiszem, hogy nincs olyan jó, mint az enyém. Pedig hogy ő legyen a győztes, ahhoz szükséges, hogy még jobb legyen. De az még soha sem történt. Szégyen is volna rám nézve, ha legyőznének, mikor eddig mindenben és mindig én voltam az első. Most is megmutatom, hogy még betegen is jobb dolgot készítek, mint akármelyikök. Kedves jó pajtásaim hiába számítottak arra, hogy most az egyszer elragadják tőlem a dicsőséget.

Szegény Dini, az igaz, nem annyira a dicsőség után vágódik, neki fontosabb oka volna, hogy nyerjen... Szegény özvegy anyja alig bírja már iskoláztatni, nagyot segítene rajta, ha Dini valami nagyobb ösztöndíjt kapna... ezt pedig csak úgy kapja meg, ha kitünteti magát. (Elgondolkozik.) Ugy szeretném, ha meg-

kapná... minap is mondta, hogy ha ez nem sikerül, a jövő tanévben már nem jön iskolába, hanem valami mesteremberhez megy inasnak, mert ott a munkája fejében eltartják... pedig ő orvos szeretne lenni... milyen szomorú lesz, ha csakugyan nem fog vágya teljesülhetni! Ha rajtam állana, bizony mindjárt segitenék is. De hát én nem tehetek semmit...

Az az... dehogy nem! (Elgondolkozva.) Furcsa az, ami most eszembe jutott... Fogadni mernék, hogy Dini igen csinos dolgozatot irt és az enyém után az övé lesz a legjobb. Ha én nem volnék elől, ő győzne és akkor mint kitüntetett jeles tanuló bizonyosan megkapná az ösztöndíjat, boldoggá lenne... ha én nem versenyeznék igazán... ha én lemondanék...

Lemondani! Persze, ha az olyan könnyű volna!.. Érzem, a lelkiismeretem azt sugja: »Tedd meg! Add be az első dolgozatodat, az sem olyan rossz, hogy szégyent vallanál vele... egészen tisztességes, derék munka, ha nem érdemi is a jutalmat.« Igen, de akkor a híres Béla dicsősége? Hogy fogják majd mondogatni: »Megverték Bélát, már nem ő a legjobb diák! Nem nyerte el a jutalmat, pedig mindenki azt hitte, hogy ő lesz a győztes.« Csufolni fognak

Nem, ezt nem viselhetném el... nem, nem teszem! Tehetek én róla, hogy Dini nem tud jobbat írni, mint én! Mennyit törtem a fejemet beteg létemre... és kétszer is megírtam, csak hogy igazán jó legyen. És ennyi munka után csufot valljak a rosszabbik dolgozatommal? Az nem lehet!

Meghiszem, hogy ha ezt a rosszabbikat adnám be, akkor Dini győzne. Volna is öröme! És ha aztán megkapná az ösztöndíjat, tanulhatna tovább. Milyen boldog lenne! Tulajdonképpen még azt is mondhatnám, hogy ha átengedném neki a jutalmat, csak az adósságomat fizetném vissza, mert tavaly neki köszönhettem a győzelmet... most én segiteném győzelemre és akkor kvittek volnánk.

Lássuk csak... sehogysem tudok megnyugodni. Ha megteszem, mi történhetik? Szüleim nem tartanak valami nagyon sokat arra, hogy jól tanuljak, becsülettel álljam meg a helyemet. Már pedig meg vannak velem elégedve. És megtehetem azt, hogy ezt a jobbik dolgozatomat megmutatom nekik s elmondom, mért nem adtam be... tudom, helyesnek fogják tartani és olybá veszik, mintha én kaptam volna a kitüntetést.... De nem!... ezt nem tehetem, mert bizonyosan elmondanák a néaninek... ez megint másnak, és kisülne, hogy Dini csak úgy nyervehetett, hogy én engedtem... ez pedig nagy szégyent hozna rá... Nem szabad szólanom senkinek, ha megteszem.

Megtegyem? Nagyon nehéz! Egészen titokban kell magamat föláldoznom; senki sem fogja megtudni, hogy dicsőséget arathattam volna; de feláldoztam a szegény Dini jóvoltáért. Eh, rajta! Bátor-ság! Én csak egy kis dicsőséget vesztek, ha nem kapom a jutalmat, de Dini talán szerencsétlenné lesz egész életére. Hadd nyerve ő a jutalmat és ne tudja senki, miképen nyerte.

Ugy lesz! Most már elszántam magamat. Az első dolgozatomat adom be, a

gyöngébbet, ezt a jobbikat pedig szét-tépem, hogy még csak kisértésbe se juthassak később azt mondani, hogy Dini nekem köszönheti a győzelmet. (Széttépi az egyik csomó papirost.) Igy ni! Most már, ha akarnék sem tehetek egyebet, mindjárt harangozzák a delet, küldeni kell a dolgozatot a tanárhoz. Menj, te rosszul megírt firka, téged küldelek!

A dicsőségnek vége. . . de tudja Isten, nem sajnálom, sőt olyan jó érzés fog el, a minőt még tavaly a jutalom után sem éreztem. Talán a lelkiismeretem jutalmaz, hogy hallgattam rá és lemondtam hiúságomról egy jó czél kedvéért. Nagyon kellemes érzés, szinte boldoggá tesz, előre örülök a derék jó Dini örömének. Mégis csak igaz, hogy legnagyobb boldogság az, ha mást boldoggá tehattünk!

BETÜREJTVÉNY.

a, a, e, e, e, e, é, f, i, i, k, k, k,
o, ö, p, p, r, r, r, s, s, t, v, z.

Ezen betűk következőképen helyezendők el:

1. sor az a-b-c egy betűje,
2. > ember állat el nem lehet nélküle,
3. > hazánk egyik nagy tava,
4. > leánynev,
5. > egyházi méltóság,
6. > a földművesnek legfontosabb szerszáma,
8. > egy betű.

A középső függélyes e vízszintes sor egy leány nevet ad.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXI. köt. 12-dik számában megjelent képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Mikuleczky Ilonka, b. Geramb Alice, Rothfeld Anna és Ottó, Milassin Livia.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Serény Károly. Csak szüreteljetek bőven és boldogan magatok. Nekem bizony nem jut idő s vele szerencse oly mértékben, hogy — amit

oly szívesen teljesítenék — sok apró és nagy hitem szíves vendéglátását élvezhessem. — **W. G.** Leveléből itélve önnek fogalma sincs írói művészetéről, s azt kérdezi, hogy beküldendő elbeszéléseiért mekkora honoráriumot küldene a „K. L.“ szerkesztősege? A „K. L.“ bevált erőktől s ismert íróktól is csak ritkán közöl dolgozatot. Meglátszik, nincs tisztában az iránt, voltaképp mit is akar. . . a pénzt kivéve. — **Spitzer Ödön.** Budapesten lakol, itt járod az iskolát, s tőlem kérdezed: meddig lesznek a járvány miatt bezárva az iskolák? Azt csak jobban megmondhatja neked a te tanárod? Ilyen kérdésekkel nem szokás Forgó bácsihoz fordulni, mert ez a rovat nem tudakozó intézet, hanem arra való, hogy a „Kis Lap“ olvasói oly dolgok felől nyerjenek benne fölvilágosítást, amelyek általános érdekek s amelyekre nézve egy-hamar máshonnan nem szerezhetnek tudomást. Ez az üzenet különben nem csak neked szól fiacskám. — **Nagy György, 2. oszt. tanuló.** Bizony sajnálom, hogy a kedves látogatást elmulasztottam. Annál is inkább, mert Ilonkával jártál itt. — **Többeknek.** Egy idő óta mindenféle hernyókat és kukaczoikat küldözgettök, állapitanám meg, mifélek? Már kedveseim, a szerkesztői szobából nem csinálhatok bogár-menaszériát, s érkezésem sincs a megfigyelésökre s a gubóbul kiválóan lepkefajok leírására. — *Több rendbeli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.*

BÜNTETÉS.

L. E. és E. levele, mert csak letépett lapra van írva, nem jöhet tekintetbe.

Jótekonyság.

A bölcsöde javára: Hugmayer Stefánia és Ottó 1 frt. — A már eddig kimutatott 496 frt 22 krral együtt összesen 497 frt 22 kr és 1db 10 frankos arany.

*
Tihanyi Miklós árvái javára: Hugmayer Stefánia és Ottó 50 kr.

*
Halmai Ferencz árvái javára: Hugmayer Stefánia és Ottó 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« czimü napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.